

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2023/1051

2023 m. gegužės 22 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (ES) 2019/1754 dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų Ženevos akto

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punktu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

- (1) 1958 m. spalio 31 d. Lisabonos susitarimas dėl kilmės vietos nuorodų apsaugos ir jų tarptautinės registracijos (toliau – Lisabonos susitarimas) yra Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (toliau – PINO) administruojamas susitarimas. Lisabonos susitarimu Sąjungos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos sistemoje sukuriamas specialioji sąjunga (toliau – specialioji sąjunga). Prie jo gali prisijungti 1883 m. kovo 20 d. Paryžiuje pasirašytos Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės saugojimo šalys. Jo susitariančiosios šalys (toliau – šalys) savo teritorijose turi saugoti kitų šalių produktų kilmės vietos nuorodas, kurios yra pripažintos ir saugomos kilmės šalyje ir įregistruotos PINO Tarptautiniame biure, nebent per vienų metų laikotarpį nuo pranešimo apie registraciją gavimo jos paskelbtų negalintčios užtikrinti apsaugos;
- (2) septynios valstybės narės – Bulgarija, Čekija, Italija, Portugalija, Prancūzija, Slovakija ir Vengrija – yra Lisabonos susitarimo šalys. Pati Sąjunga nėra Lisabonos susitarimo šalis, nes prie jo prisijungti gali tik valstybės;
- (3) po Lisabonos susitarimo peržiūros, 2015 m. gegužės 20 d. PINO diplomatinėje konferencijoje priimtas Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų Ženevos aktas ⁽¹⁾ (toliau – Ženevos aktas). Ženevos aktu kilmės vietos nuorodų apsauga išplečiama, kad ji būtų teikiama visoms geografinėms nuorodoms, o tarpvyriausybinėms organizacijoms suteikiama teisė tapti jo šalimis;
- (4) savo 2017 m. spalio 25 d. sprendime ⁽²⁾ Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – Teismas) nusprendė, kad derybos dėl Ženevos akto yra Sąjungos išimtinė kompetencija, Sąjungai suteikta pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 3 straipsnio 1 dalį bendros prekybos politikos srityje, nurodytoje SESV 207 straipsnio 1 dalyje;
- (5) 2018 m. liepos 27 d. Komisija, remdamasi SESV 207 straipsniu ir 218 straipsnio 6 dalies a punktu, pateikė pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Sąjungos prisijungimo prie Ženevos akto. Atsižvelgiant į Sąjungos išimtinę kompetenciją, kiek tai susiję su derybomis dėl Ženevos akto, tame pasiūlyme buvo numatyta, kad prie to akto prisijungs tik Sąjunga;

⁽¹⁾ OL L 271, 2019 10 24, p. 15.

⁽²⁾ 2017 m. spalio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimas, *Komisija prieš Tarybą (patikslintas Lisabonos susitarimas)*, C-389/15, ECLI:EU:C:2017:798.

- (6) 2019 m. spalio 7 d. Taryba vieningai priėmė Sprendimą (ES) 2019/1754 ⁽³⁾ dėl Sąjungos prisijungimo prie Ženevos akto pagal SESV 293 straipsnio 1 dalį. Sprendimo (ES) 2019/1754 3 straipsnyje numatyta, kad to pageidaujančioms valstybėms narėms leidžiama kartu su Sąjunga atitinkamai ratifikuoti Ženevos aktą arba prie jo prisijungti Sąjungos interesų labui ir visapusiškai gerbiant jos išimtinę kompetenciją. Sprendimo (ES) 2019/1754 4 straipsnyje numatyta, kad, remiantis Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 17 straipsnio 1 dalimi, specialiojoje sąjungoje Sąjungai ir visoms valstybėms narėms, kurios ratifikuoja Ženevos aktą arba prie jo prisijungia, atstovauja Komisija. Sprendimo (ES) 2019/1754 4 straipsnyje taip pat numatyta, kad Sąjunga yra atsakinga už tai, kad būtų užtikrintas Sąjungos ir valstybių narių, kurios ratifikuoja Ženevos aktą arba prie jo prisijungia, naudojimasis teisėmis ir įsipareigojimų vykdymas;
- (7) į Tarybos posėdžio protokolą įtraukta pareiškime, susijusiame su Sprendimo (ES) 2019/1754 priėmimu, Komisija prieštaravo tam, kad visos to pageidaujančios valstybės narės galėtų būti įgaliotos kartu su Sąjunga ratifikuoti Ženevos aktą arba prie jo prisijungti. Tačiau Komisija taip pat pareiškė, kad būtų pasirengusi pritarti tam, kad septynioms valstybėms narėms, kurios jau yra Lisabonos susitarimo šalys ir kurios pagal tą susitarimą yra įregistravusios nemažai intelektualinės nuosavybės teisių, galėtų būti leista prisijungti prie Ženevos akto Sąjungos interesų labui;
- (8) Ženevos aktas įsigaliojo 2020 m. vasario 26 d., praėjus trims mėnesiams po to, kai Sąjunga deponavo savo prisijungimo dokumentą ir dėl to buvo pasiektas būtinas penkių šalių skaičius;
- (9) 2020 m. sausio 17 d. Komisija, remdamasi SESV 263 straipsniu, pareiškė ieškinį, kuriuo siekė, kad Sprendimas (ES) 2019/1754 būtų iš dalies panaikintas, kaip pagrindą nurodydama tai, kad pažeista SESV 218 straipsnio 6 dalis bei 293 straipsnio 1 dalis, ES sutarties 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas kompetencijos suteikimo principas, institucinės pusiausvyros principas ir Komisijos iniciatyvos teisė, o kaip kitą pagrindą – tai, kad pažeista SESV 2 straipsnio 1 dalis bei 207 straipsnis ir pareiga motyvuoti;
- (10) Komisija Teisingumo Teismo prašė panaikinti Sprendimą (ES) 2019/1754 tiek, kiek tuo sprendimu visoms valstybėms narėms leidžiama prisijungti prie Ženevos akto. Tačiau Komisija Teisingumo Teismo taip pat paprašė palikti galioti to sprendimo dalį, kurias ji siekė panaikinti, padarinius, ypač kiek tai susiję su bet koku septynių valstybių narių, kurios jau yra Lisabonos susitarimo šalys, pasinaudojimu suteiktu leidimu prisijungti prie Ženevos akto iki sprendimo paskelbimo dienos. Komisija nurodė, kad išimties tvarka galėtų pritarti kompromisui, pagal kurį septynios valstybės narės, kurios yra Lisabonos susitarimo šalys, prisijungia prie Ženevos akto, kad būtų išvengta problemų, susijusių su teisių tęstinumu;
- (11) savo 2022 m. lapkričio 22 d. sprendimu ⁽⁴⁾ Teismas panaikino Sprendimo (ES) 2019/1754 3 straipsnį ir 4 straipsnį tiek, kiek jame nurodytos valstybės narės;
- (12) savo 2022 m. lapkričio 22 d. sprendimu Teismas taip pat pripažino būtinybę išsaugoti pagal Lisabonos susitarimą tose septyniose valstybėse narėse, kurios jau buvo to susitarimo šalys, įregistruotų kilmės vietos nuorodų apsaugos pirmenybę ir tęstinumą, visų pirma, kad, remiantis ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintu Sąjungos ir valstybių narių lojalaus bendradarbiavimo principu, būtų apsaugotos dėl tokių nacionalinių registracijų įgytos teisės. Taigi Teismas paskelbė, kad panaikintų Sprendimo (ES) 2019/1754 dalių padariniai turi galioti tik tiek, kiek tai susiję su valstybėmis narėmis, kurios jau pasinaudojo leidimu ratifikuoti Ženevos aktą arba prie jo prisijungti, kol per protingą, ne ilgesnį nei šešių mėnesių nuo sprendimo paskelbimo dienos, terminą įsigalios naujas Tarybos sprendimas;
- (13) atsižvelgiant į Sąjungos išimtinę kompetenciją ir Sąjungos galimybę prisijungti prie Ženevos akto, tik tam tikromis griežtai pagrįstomis ir konkrečiomis išimtinėmis aplinkybėmis valstybėms narėms gali būti leista kartu su Sąjunga prisijungti prie Ženevos akto Sąjungos interesų labui;

⁽³⁾ 2019 m. spalio 7 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/1754 dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų Ženevos akto (OL L 271, 2019 10 24, p. 12).

⁽⁴⁾ 2022 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas, *Komisija prieš Tarybą*, C-24/20, ECLI:EU:C:2022:911.

- (14) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1753 ^(*) 11 straipsnyje numatytos pereinamosios nuostatos dėl valstybių narių nustatytų kilmės vietos nuorodų, jau įregistruotų pagal Lisabonos susitarimą. Remdamosi tomis nuostatomis, septynios valstybės narės, kurios yra Lisabonos susitarimo šalys, ne vėliau kaip 2022 m. lapkričio 14 d. Komisijai pranešė, kad jos pasirinko prašyti kilmės vietos nuorodų, jau įregistruotų pagal Lisabonos susitarimą, tarptautinės registracijos pagal Ženevos aktą;
- (15) atsižvelgiant į tas konkrečias aplinkybes, tikslinga iš dalies pakeisti Sprendimą (ES) 2019/1754, kad septynioms valstybėms narėms, kurios dar prieš įsigaliojant Ženevos aktui buvo Lisabonos susitarimo šalys, būtų leista, visapusiškai gerbiant Sąjungos išimtinę kompetenciją, taip pat ratifikuoti Ženevos aktą arba prie jo prisijungti griežtai tik tiek, kiek tai būtina siekiant Sąjungos interesų labai išsaugoti tų valstybių narių pagal Lisabonos susitarimą jau įregistruotų kilmės vietos nuorodų apsaugos pirmenybę ir tęstinumą;
- (16) todėl Sprendimas (ES) 2019/1754 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimo (ES) 2019/1754 daliniai pakeitimai

Sprendimas (ES) 2019/1754 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„Valstybėms narėms, kurios 2020 m. vasario 26 d. buvo Lisabonos susitarimo šalys, t. y. Bulgarijai, Čekijai, Italijai, Portugalijai, Prancūzijai, Slovakijai ir Vengrijai, leidžiama, visapusiškai gerbiant Sąjungos išimtinę kompetenciją, kartu su Sąjunga ratifikuoti Ženevos aktą arba prie jo prisijungti griežtai tik tiek, kiek jų prisijungimas yra būtinas siekiant Sąjungos interesų labai išsaugoti tų valstybių narių pagal Lisabonos susitarimą jau įregistruotų kilmės vietos nuorodų apsaugos pirmenybę ir tęstinumą ir vykdyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1753 ^(*) 11 straipsnyje nustatytas pareigas.

^(*) 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1753 dėl Sąjungos veiksmų prisijungus prie Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų Ženevos akto (OL L 271, 2019 10 24, p. 1).“;

- 2) 4 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Remiantis ES sutarties 17 straipsnio 1 dalimi, specialiojoje sąjungoje Sąjungai ir visoms valstybėms narėms, kurios ratifikavo Ženevos aktą arba prie jo prisijungė pagal šio sprendimo 3 straipsnį, atstovauja Komisija. Sąjunga yra atsakinga už tai, kad būtų užtikrintas Sąjungos naudojimasis teisėmis ir pareigų vykdymas pagal šio sprendimo 3 straipsnį.“

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

^(*) 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1753 dėl Sąjungos veiksmų prisijungus prie Lisabonos susitarimo dėl kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų Ženevos akto (OL L 271, 2019 10 24, p. 1).

Priimta Briuselyje 2023 m. gegužės 22 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

E. BUSCH
